

Enhed
Forvaltningsjura

Sagsbehandler
Natasha Sheila
Voss Plum

**Koordineret
med**

Sagsnr.
2022 - 6258

Doknr.
577471

Dato
22-12-2022

Notat om beregning af retten til vederlag i indtil 9 måneder ved fravær pga. helbredstilstand mv.

1. Baggrund

Guldborgsund Kommune har ved e-mail af 1. december 2022 rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet om reglerne om vederlag for kommunal- og regionalpolitikere.

Guldborgsund Kommunes henvendelse vedrører, hvordan beregningen af fraværsperioden skal foretages, når et medlem er fraværende på grund af samme fraværsårsag (helbredstilstand), men perioden er afbrudt på grund af raskmelding i juli måned, hvor der ikke er møder i kommunalbestyrelsen.

Guldborgsund Kommune har oplyst, at medlemmet sygemeldte sig den 2. maj 2022 for maj og juni måned 2022. Medlemmet var ikke sygemeldt i juli måned, men sygemeldte sig på ny pr. 1. august 2022 for en periode på tre måneder. Medlemmet forlængede herefter den 4. oktober 2022 sygemeldingen med yderligere fem måneder, frem til udgangen af marts måned 2023. Der er ifølge det af kommunen oplyste ingen møder i de stående udvalg eller byrådet i juli måned.

Guldborgsund Kommune anmoder konkret om at få oplyst, om fraværsperioden fra den 1. maj til og med den 30. juni 2022 skal medregnes ved beregningen af tidspunktet for ophør af vederlæggelsen.

2. Retsgrundlag

Følgende fremgår af § 15 i lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019 med de ændringer, der følger af § 3 i lov nr. 888 af 21. januar 2022 med senere ressortfordelinger:

”§ 15. Når et medlem på grund af sin helbredstilstand er forhindret i at deltage i et møde i kommunalbestyrelsen, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i mødet. Til det konstituerende møde, jf. § 6, eller 2. behandling af forslaget til årsbudget, jf. § 38, stk. 2, kan stedfortræderen også kræves indkaldt ved et medlems forfald af anden grund. Er der ikke et på den pågældende kandidatliste valgt medlem, som er i stand til at kræve stedfortræderen indkaldt, kan stedfortræderen selv kræve sig indkaldt.

Stk. 2. Når kommunalbestyrelsens formand får meddelelse om eller på anden måde får kendskab til, at et medlem vil være forhindret i at varetage sine kommunale hverv i en

forventet periode af mindst 1 måned på grund af sin helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, varetagelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende, indkalder formanden stedfortræderen til førstkommende møde i kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen kan i styrelsesvedtægten træffe bestemmelse om, at formanden ved et medlems forfald af de grunde, der er nævnt i 1. pkt., indkalder stedfortræderen, selv om hindringen forventes at vare kortere end 1 måned.

Stk. 3. Når medlemmet på ny kan varetage sine kommunale hverv, udtræder stedfortræderen af kommunalbestyrelsen.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede." [...]

Følgende fremgår af § 31, stk. 3, 1. pkt. i bekendtgørelse nr. 2001 af 28. oktober 2021 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv (vederlagsbekendtgørelsen):

” § 31. Vederlag efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende i en uafbrudt periode på 1 måned ikke har varetaget det pågældende hverv, indtil medlemmet på ny varetager hvervet, jf. dog stk. 2 og 3. Er der i juli måned ingen møder i kommunalbestyrelsen, medregnes denne måned ikke i den i 1. pkt. nævnte periode.

Stk. 2. Når en stedfortræder for et medlem indtræder i kommunalbestyrelsen for en periode af mere end 7 dage, ophører alle medlemmets vederlag, som er nævnt i stk. 1, indtil medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3. 1. pkt. gælder uanset, at vederlagene ikke er ophørt efter stk. 1.

Stk. 3. Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har medlemmet uanset stk. 1 og 2 ret til de i stk. 1 nævnte vederlag i indtil 9 måneder. 9-måneders perioden regnes fra fraværperiodens begyndelse. Retten til vederlag efter 1. pkt. er, medmindre krav om dokumentation er åbenbart ubegrundet, betinget af, at medlemmet efter en uafbrudt periode på 14 dages fravær og herefter på kommunalbestyrelsens forlangende med passende mellemrum i resten af fraværperioden indsender dokumentation for retten til vederlag efter 1. pkt. Vederlaget ophører, når medlemmet ikke længere er berettiget til vederlag efter 1. og 3. pkt., medmindre medlemmet efter stk. 1 har ret til vederlag i en længere periode. Er vederlaget ophørt, fordi medlemmet ikke har fremlagt den påkrævede dokumentation efter 3. pkt., generhverves retten til vederlag efter 1. pkt., når dokumentationskravet opfyldes. Generhvervelse af retten til vederlag efter 5. pkt. får virkning fra begyndelsen af den periode, som medlemmet indsender dokumentation for.”

Endvidere fremgår følgende af bilag 3 til vejledning nr. 9631 af 15. juni 2022 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv:

”**6. Fravær på grund af helbredstilstand m.v. (bekendtgørelsens § 31, stk. 3)**

[...]

6.2. Stedfortræderen skal være indkaldt af en fraværgrund, der er omfattet af bestemmelsen (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)

Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.:

”§ 31. [...]

Stk. 3. Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har medlemmet uanset stk. 1 og 2 ret til de i stk. 1 nævnte vederlag i indtil 9 måneder. [...]"

Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption er der ret til vederlag i indtil 9 måneder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.

Det er efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at indkalde en stedfortræder som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, jf. § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse. Indkaldelse af stedfortræder er obligatorisk, hvis betingelserne i § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse er opfyldt. [...]

Efter § 15, stk. 4, i lov om kommunernes styrelse træffer kommunalbestyrelsen beslutning om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede. Stedfortræderen kan ikke anses for indtrådt i kommunalbestyrelsen, før der foreligger en kommunalbestyrelsesbeslutning herom. Det er endvidere altid en betingelse for at indkalde stedfortræderen i kommunalbestyrelsen, at der er et kommunalbestyrelsesmøde i fraværperioden.

Så længe der (endnu) ikke er indkaldt en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, finder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, ikke anvendelse. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. [...].

Når et medlem på grund af sin helbredstilstand er forhindret i at deltage i et kommunalbestyrelsesmøde, kan de medlemmer, der er valgt på kandidatlisten, efter § 15, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kræve vedkommendes stedfortræder indkaldt til at deltage i mødet. Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., der fastsætter, at stedfortræder skal være indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, og at stedfortræderindkaldelse til enkelte møder efter § 15, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse ikke kan danne grundlag for en ret til at modtage vederlag i indtil 9 måneder efter bestemmelsen. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. [...]

Heller ikke stedfortræderindkaldelse til enkelte møder efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse som følge af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption kan derfor danne grundlag for vederlæggelse i indtil 9 måneder, medmindre der er tale om en sammenhængende fraværperiode af de i bestemmelsen angivne grunde. Vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, gælder derfor ikke, hvis der er indkaldt stedfortræder efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse til enkeltstående møder, og der ikke kan anses at være tale om en sammenhængende fraværperiode. Her gælder vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1. [...]

Betingelserne for at opnå vederlag i indtil 9 måneder efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., er således først opfyldt, når der er indkaldt en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse for en sammenhængende periode af de grunde, som er nævnt i bestemmelsen. Se nedenfor i afsnit 6.4. i dette bilag om, hvornår 9-måneders perioden regnes fra.

Hvis kommunalbestyrelsen vurderer, at betingelserne for stedfortræderindkaldelse efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse ikke (længere) er til stede, vil betingelserne for fortsat at modtage vederlag efter § 31, stk. 3, ikke være opfyldt. [...]

6.3. 9-måneders perioden skal være tidsmæssigt sammenhængende (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt.)

Det er efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 1. pkt., en betingelse for at modtage vederlag i indtil 9 måneder, at der skal være tale om fravær ”[...] i en sammenhængende periode [...]”. Det betyder, at der skal være tale om en sammenhængende fraværperiode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption.

Den tidsmæssigt sammenhængende fraværperiode, fra hvis begyndelse 9-måneders perioden efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt., skal regnes, skal være begrundet i medlemmets helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Hvis et medlem i en tidsmæssigt sammenhængende fraværperiode således først er forhindret på grund af en forretningsrejse og derefter er forhindret på grund af sygdom, regnes 9-måneders perioden fra begyndelsen af sygdomsperioden. Der kan efter omstændighederne godt være tale om en sammenhængende fraværperiode ved f.eks. forskellige sygdomsforløb i forlængelse af hinanden.

Der tilkommer kommunalbestyrelsen et vist skøn i vurderingen af, om der reelt er tale om en sammenhængende fraværperiode.

Har et medlem forud for en indkaldelse af stedfortræderen i en sammenhængende periode efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse som følge af medlemmets helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption haft fravær fra enkeltstående møder af en sådan grund, medregnes dette fravær i 9-måneders perioden, hvis hele perioden reelt er en sammenhængende fraværperiode af de i bestemmelsen nævnte grunde. Dette gælder uanset, om der til de forudgående enkeltstående møder har været indkaldt stedfortræder, og uanset om stedfortræderen til disse møder har været indkaldt efter § 15, stk. 1, eller efter § 15, stk. 2, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse.

Genoptager medlemmet hvervet efter at have modtaget vederlag i en periode på indtil 9 måneder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, kan der ydes vederlag for en ny 9-måneders periode, såfremt denne ikke reelt er sammenhængende med en tidligere 9-måneders periode.

Se ministeriets notat af 11. juni 2013, som er gengivet i ministeriets udtalelse af 12. november 2013 (j.nr. 2014-4179, resumédatabasen 13.5.3) og i ministeriets udtalelse af 24. juni 2021 (j.nr. 2020-11104, resumédatabasen 21.5.8.). I dette notat udtalte ministeriet, at der vil være ret til vederlag for fravær i indtil 9 måneder til et regionsrådsmedlem, der er sygemeldt på grund af sit barns sygdom, efter at den pågældende er vendt tilbage til hvervet efter en fraværperiode på indtil 9 måneder på grund af barsel.

Tilsvarende gælder for en kommune. Ministeriet har i sit notat og sit resumé af notatet, der blev udsendt den 24. juni 2021, udtalt sig om, hvorvidt der kunne være tale om særskilte fraværperioder, hvis der var tale om forskellige fraværårsager inden for samme fraværperiode. Se resumédatabasen 21.5.8, j.nr. 2020-11104.

Såfremt der er tale om en tidsmæssigt sammenhængende fraværperiode, er udgangspunktet i medfør af vederlagsbekendtgørelsens regler, at et kommunalbestyrelsesmedlem maksimalt har ret til vederlag i en periode på indtil 9 måneder ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption.

I det omfang der er tale om to forskellige fraværårsager, som begge falder under bestemmelsen om vederlag i op til 9 måneder, og som tidsmæssigt er sammenhængende, vil der dog efter Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse kunne være konkrete tilfælde, hvor der kan være tale om to særskilte fraværperioder, selvom fraværperioderne tidsmæssigt er i forlængelse af hinanden. Det vil være i tilfælde, hvor fraværet kan hen-

føres til hver sin af fraværsårsagerne: helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption, jf. § 30, stk. 2 [rettelig § 31, stk. 3 – ministeriets bemærkning], og/eller hvor fraværsårsagen kan henføres til hver sin person: enten medlemmet selv eller medlemmets nære pårørende.

Det kan f.eks. være i et tilfælde, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem er fraværende fra sit hverv på grund af sygdom under sin graviditet, og derefter i en tidsmæssigt sammenhængende periode er fraværende fra sit hverv, fordi vedkommende er gået på barsel. Eller hvor et kommunalbestyrelsesmedlem efter sin barselsperiode er fraværende fra sit hverv på grund af barnets sygdom. Et andet eksempel kunne være, at adoptanten efter en adoptionsperiode selv bliver syg.

I den konkrete sag, der var anledningen til ministeriets udtalelse, var der tale om først en nærtståendes alvorlige sygdom og dernæst medlemmets egen sygdom. Der var således tale om to indbyrdes uafhængige og forskellige fraværsårsager, om end de begge kan henføres til forfaldsgrundene efter vederlagsbekendtgørelsens bestemmelse om vederlag i op til 9 måneder.

Kommunen kunne således efter en konkret vurdering, således som det faktiske hændelsesforløb var oplyst for ministeriet, anse de to forløb som ikke sammenhængende, selvom fraværsperioderne tidsmæssigt var i forlængelse af hinanden.

6.4. Beregning af 9-måneders perioden (bekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt.)
Følgende fremgår af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt.:

”§ 31. [...]

Stk. 3. [...] 9-måneders perioden regnes fra fraværsperiodens begyndelse. [...]”

Fraværsperiodens begyndelse

Det følger af vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, 2. pkt., at 9-måneders perioden – når stedfortræderen er indkaldt efter § 15, stk. 2 – regnes fra begyndelsen af den fraværsperiode, der danner grundlag for indkaldelse af stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption. Dette gælder, uanset om stedfortræderindkaldelsen efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse eventuelt først sker et stykke tid inde i fraværsperioden. Selv om medlemmet således tidligst ved stedfortræderindkaldelse efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse kan blive omfattet af retten til vederlag i indtil 9 måneder, jf. afsnit 6.2. ovenfor i dette bilag, kan fraværsperiodens begyndelsestidspunkt – og dermed det tidspunkt, 9-måneders perioden regnes fra – således være tidligere end stedfortræderindkaldelsen efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse.

Det forhold, at medlemmets vederlag måtte være ophørt efter vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 1, inden stedfortræderen indkaldes, indebærer ikke, at medlemmet nødvendigvis er afskåret fra retten til vederlag i indtil 9 måneder efter stk. 3. Hvis det således på et senere tidspunkt konstateres, at medlemmet opfylder betingelserne for at have været forhindret i at varetage sit hverv i hele fraværsperioden af de i stk. 3 anførte grunde, hvis stedfortræderen af denne grund indkaldes, og hvis medlemmet dokumenterer at have været forhindret i perioden af de anførte grunde, jf. nærmere afsnit 6.5. nedenfor i dette bilag, vil medlemmet således have ret til vederlag i indtil 9 måneder fra fraværsperiodens begyndelse, dvs. også for en eventuel periode, hvor vederlaget i første omgang var ophørt efter stk. 1. Skulle denne situation opstå, vil medlemmet have ret til at få efterbetalt det vederlag, som ikke er udbetalt som følge af, at vederlaget i første omgang var ophørt efter § 31, stk. 1.”

Det følger af ovenstående, at et medlem af kommunalbestyrelsen ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption i en sammenhængende periode, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har ret til de i § 31, stk. 1, nævnte vederlag i indtil 9 måneder.

Det fremgår desuden, at der kan ydes vederlag for en ny 9-måneders periode, hvis medlemmet genoptager hvervet efter at have modtaget vederlag i en periode på indtil 9 måneder, jf. vederlagsbekendtgørelsens § 31, stk. 3, såfremt kommunalbestyrelsen ikke anser perioden for reelt sammenhængende med en tidligere 9-måneders periode.

3. Vurdering

Indledningsvis bemærkes, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet af principielle grunde ikke kan udtale sig om den konkrete sag. Ministeriet kan imidlertid generelt udtale følgende:

Betingelserne for at opnå ret til vederlag i indtil 9 måneder efter § 31, stk. 3 er som anført ovenfor opfyldt, hvis for det første kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om at indkalde en stedfortræder efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, og der for det andet er tale om fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption i en tidsmæssigt sammenhængende periode. Der skal være tale om fravær af de nævnte grunde i en tidsmæssigt sammenhængende periode. Dette indebærer som udgangspunkt, at 9-måneders perioden afbrydes ved en mellemkommende periode, hvor medlemmet har varetaget sit kommunale hverv uden fravær, med den virkning, at der herefter beregnes en ny 9-måneders periode.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem, som har været fraværende i en periode af én af de i § 31, stk. 3 angivne årsager, således genoptager sit hverv i én måned, hvor vedkommende deltager i møder i kommunalbestyrelsen og/eller udvalg, og medlemmet herefter på ny bliver fraværende af samme eller en anden af de nævnte årsager, påbegyndes en ny fraværsperiode med den virkning, at der skal ske en ny beregning af vederlag i indtil 9 måneder fra begyndelsen af den anden fraværsperiode.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem, som har været fraværende i en periode af én af de i § 31, stk. 3 angivne årsager, derimod genoptager sit hverv i en mødefri måned, og derefter på ny bliver fraværende af samme årsag, er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at kommunalbestyrelsen skal foretage en konkret vurdering af, om det pågældende medlem har været fraværende i en reelt sammenhængende periode, eller om der er tale om to på hinanden følgende fraværsperioder.

Kommunalbestyrelsen er i denne vurdering overladt et skøn under iagttagelse af de almindelige krav til bl.a. saglighed og lighed. Det er i den forbindelse Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at kommunalbestyrelsen ved vurderingen af, om der i et konkret tilfælde er tale om en reelt sammenhængende periode eller om to på hinanden følgende fraværsperioder, bl.a. vil kunne inddrage, på hvilken måde og i hvilket omfang medlemmet i den mødefrie måned har varetaget sit hverv, dvs. hvilke aktiviteter vedkommende har varetaget som led i hvervet.

Da eksempelvis besvarelse af borgerhenvendelser sker på medlemmets egne vegne, og dermed ikke indgår som en del af varetagelsen af det kommunale hverv, er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at det forhold, at medlemmet i den mødefrie måned alene har besvaret borgerhenvendelser, ikke er tilstrækkeligt til at afbryde en reelt sammenhængende fraværsperiode. Medlemmet skal i den mødefrie måned have

deltaget i reel aktivitet, der har karakter af møder m.v. omfattet af § 16, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse, herunder ekstraordinære møder i kommunalbestyrelsen og dennes udvalg, deltagelse i kurser m.v., som kommunalbestyrelsen eller økonomiudvalget efter bemyndigelse fra kommunalbestyrelsen har anset for at have betydning for varetagelsen af medlemmets kommunale hverv, og seminarer m.v.

4. Indenrigs- og Sundhedsministeriets svar til Guldborgsund Kommune

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har dags dato sendt dette notat til Guldborgsund Kommune.

Notatet vil blive lagt på ministeriets resumédatabase.